

РЕШЕНИЕ

№ 34

гр. Харманли, 14.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**РАЙОНЕН СЪД – ХАРМАНЛИ, ДВНАДЕСЕТИ ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети февруари през две
хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ива Т. Гогова

при участието на секретаря Антония Хр. ТЕ.а
като разгледа докладваното от Ива Т. Гогова Гражданско дело №
20235630100447 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание по чл.49, вр. чл.45 от ЗЗД за присъждане на обезщетение за имуществени вреди. При условията на алтернативност предявява иска си на основание чл. 50 вр. чл. 45 ЗЗД.

Производството по делото е образувано по **искова молба** на Е. И. Г., ЕГН:***** от град Харманли, ул. „*****“ ***, чрез адв. А. Г., против О., с адрес: гр. Харманли, бул. България № 2, ет. 2. Претендира се съдът да осъди ответника О. да плати на ищцата сума в размер на 2000 лв., предявена като частичен иск от пълния размер на исковата претенция от 5000 лв., като обезщетение за причинени имуществени вреди на 26.02.2023 г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане. Отправя се искане за присъждане на разноски. Ищцата твърди, че исковата претенция се основава на непозволено увреждане, за което ответникът отговаря, изразяващо се в това, че на 26.02.2023г., около 15.30 часа в град Харманли, на ул. „*****“ *** собственият на ищцата лек автомобил марка и модел „Ауди А 4“ ДК **** претърпял вреди. Вредите се изразявали в това, че докато бил паркиран на посочения адрес, близко разположено дърво, растящо на същата улица, се счупило и паднало върху лекия автомобил, в резултат на което били нанесени многобройни повреди и деформации, изискващи подмяна и ремонт на отделни части и детайли, подробно описани в исковата молба. Общата стойност на всички щети възлизала на 5000 лв., като до настоящия момент автомобилът не бил ремонтиран. Ищецът смята, че ответникът носи отговорност за падналото дърво.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор по депозираната искова молба, с който се оспорва ищцовата претенция и се излагат доводи за нейната неоснователност. Исковата претенция се оспорва по отношение на твърдените имуществени вреди. Излагат се доводи, че нямало данни падналото дърво да е създавало опасност, поради което за О. не е имало задължение да го премахва. Напротив, то било в добро фитосанитарно състояние и в деловодството на общината не били постъпвали сигнали, свързани с дървото. Ответникът се позовава на непреодолима сила (форсмажорни обстоятелства), което не можело да му бъде вменено във вина, тъй като се характеризирали с непредвиденост и непреодолимост. От друга страна, навеждат се доводи, че водачът на лекия автомобил (син на ищцата) допринесъл за настъпване на вредите, тъй като паркирал автомобила си непосредствено под дървото. На последно място се оспорвал размера на търсеното обезщетение, който се явявал необоснован и неоснователен, тъй като не съответствал на действителния размер на необходимите средства за възстановяване на автомобила. Ищцата била обезщетена за претърпените материални щети от застрахователя си „Уника“ АД.

С протоколно определение, постановено в открито съдебно заседание от 12.01.2024г., на основание чл.214 ГПК, е допуснато увеличаване на иска, като същият се счита за предявен за сумата в размер на 4 642.27 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от предявяване на иска.

След преценка, поотделно и в съвкупност на събрания доказателствен материал, доводите и становищата на страните, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Ищцата Е.Г. е собственик на лек автомобил марка „Ауди А 4“ с рег. ****, видно от свидетелство за регистрация част I №006913360 от 26.02.2015г. на МВР.

Съгласно Удостоверение от 27.02.2023г. на РСПБЗН-Харманли, на 26.02.2023г. в гр.Харманли, ул. **** възникнало произшествие – паднало дърво върху паркиран лек автомобил марка „Ауди А 4“ с рег. ****, собственост на ищцата Г., във връзка с което РСПБЗН-Харманли взела участие в ликвидиране на произшествието. Така случилият се инцидент се потвърждава и от събраните по делото гласни доказателства чрез разпита на св.М. Г., пряк свидетел на случилото се и намиращ се вътре в автомобила, когато е паднало дървото.

Видно от опис на щетите на МПС от 03.05.2023г. на ЗК „Уника“ АД, настъпили са следните щети по горепосочения автомобил – повредени били таванът, челното стъкло, преден капак, калник преден десен, задна лява врата, ляво странично огледало, греда над лява врата, колонка странична лява, стъкло задна лява врата, ланси на таван, врата предна лява, калник заден ляв, калник преден ляв, огледало стр. дясно, таван вътре в купето – облицовка, тапицерия, облицовка тапицерия над лява задна

врата.

Св.Виктор Назъров, еколог на ответната община, заявява, че често минавал покрай мястото на падналото дърво, но не бил установил никакви индикации до този момент дървото да е било компроментирано, болно и в недобро фитосанитарно състояние. Сочи още, че било възможно силен вятър да причини щети от подобен вид.

Така събраните гласни доказателства съдът възприема като достоверно отразяващи действителната фактическа обстановка по делото, тъй като същите са непротиворечиви, логични и съответстващи на останалите доказателства по делото, поради което съдът ги кредитира с доверие.

Съгласно заключението по назначената съдебна автотехническа експертиза, общата пазарна стойност на щетите на автомобила към датата на събитието – 26.02.2023г., изчислена като цена на нови части, ремонтни операции, труд за монтаж и демонтаж, автотенекеджийски и бояджийски услуги, възлиза в размер на 4642.27 лв. Вещото лице в заключението е потвърдило горепосочените щети по автомобила.

От приетото заключение по назначената съдебно-техническа експертиза се установява, че дървото, ударило лекия автомобил, попада в ПИ с идентификатор 77181.11.201 по КК на гр.Харманли, който е посочен за собственост на О. и е с начин на трайно ползване – второстепенна улица.

При така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Отговорността на ответника по предявения иск с правно основание чл.49 от ЗЗД е гаранционно-обезпечителна. Носи се, заради виновните действия или бездействия на съответните работници и служители, на които е възложено от ответника извършването на определена работа. Тази отговорност е обективна, безвиновна, защото възложителят отговаря при същите условия, при които отговаря и прекият причинител на вредата по чл. 45 ЗЗД, която обаче е виновна. В този смисъл и на същите предпоставки отговаря и ответната община за вреди от паднало дърво, ако нейните служители не са положили дължимата грижа за поддържането на растителността в тази част на града, вследствие осъществен деликт по смисъла на чл. 45 от ЗЗД /ППВС № 7/29.12.1958г., ППВС №9/28.12.1966г./ А съгласно разпоредбата на чл.45 от ЗЗД всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементите на който са деяние (действие или бездействие), вреда, противоправност на деянието, причинна връзка между противоправното деяние и вредата, и вина.

По делото не е спорно и се потвърди от събраните по делото доказателства, преценени както поотделно, така и в съвкупност (Удостоверение от 27.02.2023г. на РСПБЗН-Харманли, св.М. Г. и св.В.Назъров), че на 26.02.2023г. в гр.Харманли, ул. **** върху паркирания лек автомобил марка „Ауди А 4“ с рег. ****, собственост на

ищцата Е.Г., паднало дърво, при което били причинени материални щети на превозното средство – повредени били отделни елементи от същото, описани по-горе в решението и потвърдени от заключението по съдебната авто-техническа експертиза.

С разпоредбата на чл. 3 от Закона за общинската собственост във вр. с параграф 7, ал.1, т.4 от ПЗР на Закона за местното самоуправление и местната администрация в задължение на ответника е вменено стопанисване и поддържане в изправност на повереното ѝ имущество, в това число общински пътища, булеварди, площади, обществени паркинги и зелените площи за обществено ползване. В чл. 61, ал.1 от ЗУТ е предвидено, че в териториите на общините се устройват озеленени площи, обединени в зЕ. система, като средство за подобряване на микроклимата и хигиенните условия и за организиране на отдиha на населението. Алинея втора на същия текст посочва, че основа на зЕ.та система са озеленените площи, за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от национално или общинско значение - паркове, градини, улично озеленяване. В ал.3 е дефинирано, че допълващи зЕ.та система са озеленените площи за ограничено обществено ползване в имотите за жилищни, вилни, обществени, производствени, курортни и спортни сгради и комплекси, както и озеленените площи с друго специфично предназначение - гробищни паркове, ботанически градини, дендрариуми, зоопаркове, защитни насаждения. В последната алинея на чл. 61 ЗУТ е разписано, че зеленените площи по ал. 2 и площите със специфично предназначение по ал. 3 - собственост на държавата и общините, са публична собственост.

От друга страна планирането, изграждането, поддържането, опазването и развитието на зЕ.та система на О. се урежда от НАРЕДБА №16 ЗА ИЗГРАЖДАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ЗЕ.ТА СИСТЕМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА О., разпоредбата на чийто чл. 42, ал.1 забранява отсичане или изкореняване на дълготрайни дървета и храсти, независимо от собствеността им. Предвидено е изключение от това правило при наличие на изсъхнали и болни дървета, издънкова и самонастанена растителност, особено в основи на сгради и съоръжения, както и дървета, застрашаващи сигурността на гражданите, безопасността на движението, сградите, съоръженията и инженерната инфраструктура. В чл.43 от Наредбата е посочено, че писмено разрешение за преместване, премахване или кастрене на дървесна и храстова растителност се издава от кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице, въз основа на експертно становище на еколога. В чл. 40 от Наредбата е установено правилото, че всички собственици са длъжни да следят за наличие в имотите си на болни и изсъхнали дървета, представляващи опасност за имуществото, здравето и живота на гражданите и са длъжни да ги премахват своевременно и за своя сметка.

В случая, имайки предвид посочените разпоредби и с оглед местонахождението на процесното дълготрайно, декоративно дърво, находящо се на тротоара на ул.

„П.Каравелов“, попадащо в ПИ с идентификатор 77181.11.201 по КК на гр.Харманли, собственост на О. съгл. заключението по съдебно-техническата експертиза, съдът приема за доказано, /а впрочем това обстоятелство не се оспорва и от ответника/ че именно ответната община е следвало да полага грижи за процесното дърво.

Според Постановление № 9 от 28.XII.1966 г., Пленум на ВС вредите се считат причинени при изпълнение на възложената работа не само когато са резултат на действие, но и когато настъпят в резултат на бездействие на лицето, на което е възложена работата. За възложителите бездействието е основание за отговорност за увреждане, когато то се изразява в неизпълнение на задължения, които произтичат от закона, от техническите и други правила, и от характера на възложената работа. Така е и в случая предвид неизпълнение на горепосочените задължения на съответните служители на общината да следят за наличие на изключението, визирано в чл.42 от наредбата, налагащо отсичането на подобни дървета, опасни за хората и имуществото им. Следователно О. следва да носи обективна, безвиновна отговорност по смисъла на чл. 49 от ЗЗД за настъпилите, вследствие на падането на неподдържаното дърво върху процесния автомобил, вреди.

Вредите несъмнено се намират в причинно – следствена връзка с бездействието на компетентните служители на общината да констатира наличието на процесното опасно за хората и имуществото им дърво и съответно своевременно да вземат необходимите мерки за отстраняването му. Доказателства, опровергаващи тази причинно-следствена връзка, не се събраха по делото, като не се и установи в този конкретен ден и час да е било налице някакво непредвидимо обстоятелство - наличието на външна причина, свързана с метеорологични условия или пък действия на трети лица, които да са предизвикали или допринесли за падане на дървото върху процесния автомобил, което евентуално да изключи или намали отговорността на ответника. Не е установено и ищецът да е допринесъл за настъпване на непозволеното увреждане чрез неправилно паркиране, доколкото по делото не се доказва дали в района на процесното произшествие се наблюдават знаци, ограничаващи паркирането и престоя на ППС.

С оглед събраните доказателства, настоящият съдебен състав намира претенцията за основателна. Отговорността на ответната община следва да бъде ангажирана по чл.49, вр. с чл.45, ал.1 от ЗЗД, тъй като е налице противоправно поведение (бездействие) от страна на служители на ответната О., изразяващо се в неизвършване на необходимите действия за поддържането на растителността в тази част на града. Посочените задължения произтичат от разпоредбите на чл. 3 от Закона за общинската собственост във вр. с параграф 7, ал.1, т.4 от ПЗР на Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл.61 ал.1 ЗУТ и чл.42 от Наредба №16 за ИЗГРАЖДАНЕ И ОПАЗВАНЕ НА ЗЕЛТА СИСТЕМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА О. . Налице е причиняване на имуществени вреди на ищцата, изразяващи се в повреди на лек автомобил марка „Ауди

А 4“ с рег. ****, нейна собственост, възлизащи на стойност 4642.27 лева според заключението на съдебната авто-техническа експертиза. Вредите стоят в причинно – следствена връзка с противоправното поведение на общинските служители, на които е било възложено изпълнение на задълженията, произтичащи от цитираните по – горе текстове за поддръжка на зЕ.та растителност, собственост на общината.

Доколкото вземането е лихвоносно и тъй като при непозволеното увреждане длъжникът се смята в забава и без покана, на основание чл.86 от ЗЗД и предвид направеното искане в тази насока, върху главницата се дължи законната лихва, считано от предявяване на иска на 22.05.2023 г. до окончателното плащане.

Предвид уважаването на основният иск по чл.49 от ЗЗД, съдът не следва да се произнася по алтернативната претенция по чл.50 от ЗЗД.

С оглед изхода на спора, на основание чл.78, ал.1 от ГПК и съгласно представения списък на разноси по чл.80 от ГПК, следва ответникът да бъде осъден да заплати на ищцата Г. направените по делото разноси в размер на общо 985.70 лв. за държавна такса и разноси за вещо лице.

Мотивиран от изложеното и на основание чл.235 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ответника О., Код по Булстат: ****, адрес гр.Харманли, ****, представлявана от кмета М. К., на основание чл.49, вр.чл.45 от ЗЗД, да заплати на ищцата Е. И. Г., ЕГН:***** от град Харманли, ул. **** сумата от **4642.27 лв.**, представляваща обезщетение за **имуществени вреди** на лек автомобил марка „Ауди А 4“ с рег. ****, причинени от непозволено увреждане /паднало дърво/ от 26.02.2023г., **ведно със законната лихва**, считано от предявяване на иска на 22.05.2023 г. до окончателното плащане на вземането.

ОСЪЖДА ответника О., Код по Булстат:****, адрес гр.Харманли, ****, представлявана от кмета М. К., на основание чл.78, ал.1 от ГПК, да заплати на ищцата Е. И. Г., ЕГН:***** от град Харманли, ул. **** **разноските** по делото в размер на **985.70 лв.** за държавна такса и разноси за вещо лице.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред ОС-Хасково в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Харманли: _____